

[Skræppenborg-Nielsen.]

noget imod, at denne regeringsform ændres, når tiden engang bliver moden dertil.

I dag er spørgsmålet om kongemagt eller en anden regeringsform i Danmark imidlertid ikke af en sådan størrelsesorden, at noget parti med henblik på, at en ændring snarest må ske, sætter et sådant spørgsmål på den politiske dagsorden, og det kan i relation hertil samtidig siges, at om noget kampspørgsmål for det danske folk af i dag er der ikke tale, vel at mærke så længe kongemagten overholder spillets regler.

Som de politiske realister, vi gerne vil være, er vi derfor ganske klar over, at den regeringsform, vi ifølge grundloven har i dag, også vil være den regeringsform, vi vil have i årene, der kommer, og i overensstemmelse med vor stilling til forfatningen bøjer vi os for denne kendsgerning.

Da vi altså ifølge grundloven skal have en konge eller en regerende dronning i Danmark, siger det sig selv, at denne også må have bevilget en årlig statsydelse, fordi monarkens høje stilling i sig selv medfører betydelige udgifter. Derom kan der ikke herske nogen som helst tvivl. Grundlovens § 10 siger da også herom, at statens ydelse til kongen bestemmes for hans regeringstid ved lov. Ved vor nuværende konge, Frederik den Niendes tiltræden bestemtes det derfor ved lov, hvor stor statsydelsen til kongen skulle være, den statsydelse, der ved en lovændring i 1958 yderligere blev forhøjet under hensyn til de fra 1947 og indtil 1958 stedfundne prisstigninger, således at den samlede direkte statsydelse til kongen for tiden andrager i alt 2 911 000 kr. årligt.

Det lovforslag, vi behandler nu, går ud på, at man forhøjer statsydelsen til kongen fra 2 911 000 kr. årligt til 3 311 000 kr. årligt, en forhøjelse på 400 000 kr. årligt.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det ganske særlig er kongens udgifter til aflønningen af kongens tjenestemænd i den kongelige husholdning m. v., der er steget i takt med prisudviklingen og steget på en sådan måde, at medens civilistens lønninger i finansåret 1947-48 udgjorde ca. 28 pct. af statsydelsens samlede beløb, udgjorde de i finansåret 1957-58 ca. 41. pct., og for finansåret 1961-62 er det

beregnet, at disse lønninger vil andrage ca. 60 pct. af statsydelsens samlede beløb.

Vi for vort vedkommende er helt på det rene med, at vel ikke mindst en konge må give sine tjenestemænd kompensation for stedfundne prisstigninger, og noget sådant skal i hvert fald ikke fra vor side lægges kongen til last. Alligevel forekommer det os — der i øvrigt med mange andre i dette land er enige om, at vort nuværende kongepar udfylder deres høje embeder på en både nobel og værdig måde — at en kongelig lønudgift på ca. 60 pct. af 3 311 000 kr. årligt eller i alt ca. 1 986 660 kr., hvilket vil blive summen, såfremt dette lovforslag gennemføres uændret i folketinget, at et beløb af en sådan størrelsesorden ligger i overkanten af, hvad der synes ret og rimeligt, i overkanten af, hvad der synes nødvendigt selv for et kongeligt hus; og det synes jeg man bør vide: forhøjelsen af statsydelsen til kongen, som den her foreslås, på 400 000 kr. årlig er for tusinder af mennesker i dette land, mennesker, der selv i den såkaldte velfærdsstat Danmark har døje nok med at få det hele til at løbe rundt, en stor sum, hvad det jo også er.

Regeringen har før nedsat kommissioner, hvis opgave det har været og stadig er at søge besparelser iværksat i statens administrative organer m. v., og vi synes, at kongens hus bør være med i denne forbindelse på lige fod med alle andre. Deri ligger der efter vor opfattelse ikke noget krænkende eller nedværdigende for kongemagten, snarere tværtimod.

Lad mig til slut sige, at vi meget gerne vil have yderligere oplysninger om lovforslaget i et udvalg, fordi det forekommer os, at de oplysninger, vi får i bemærkningerne til lovforslaget, er lidt for sparsomme. Vi foreslår derfor, at det foreliggende lovforslag henvises enten til finansudvalget eller til et af folketinget nedsat udvalg på 17 medlemmer.

Statsministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning til dette lovforslags gennemførelse.

Det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen gav, synes jeg, i lidt for høj grad udtryk for, at disse midler næsten udelukkende går til kongen. De går, som det også